

SD-CHE-001 กฎระเบียบการปฏิบัติงานเกี่ยวกับสารเคมี

Chemical Safety Rule

กฎระเบียบการปฏิบัติงานเกี่ยวกับสารเคมี

1. ต้องมีเอกสารข้อมูลด้านความปลอดภัยของสารเคมี (**MSDS** หรือ **SDS**) ของสารเคมีแต่ละชนิด จัดเก็บและแสดงไว้ในพื้นที่จัดเก็บหรือที่ปฏิบัติงาน

Material Safety Data Sheet

หรือที่รู้จักกันในชื่อเรียกแบบย่อว่า **MSDS**

MSDS ควรมีข้อมูลครบทั้ง 16 หัวข้อ ตามระบบสากล ซึ่งในส่วนนี้เป็นไปตามประกาศของสหประชาชาติ เรื่อง ระบบการจำแนกและการติดฉลากสารเคมีที่เป็นระบบเดียวกันทั่วโลก ซึ่งได้กำหนดให้ **MSDS** เป็นหนึ่งในองค์ประกอบของการสื่อสารข้อมูลสารเคมีนอกเหนือจากบนฉลากนั่นเอง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสารเคมี และบริษัทผู้ผลิตและหรือจำหน่าย

โดยจะแสดงข้อมูลของสารเคมีเหมือนกับที่แสดงบนฉลากของผลิตภัณฑ์ทั่วไป โดยจะระบุตั้งแต่ชื่อ วัตถุประสงค์ในการใช้งาน ชื่อที่อยู่และหมายเลขโทรศัพท์ของผู้ผลิต ผู้นำเข้าหรือผู้จัดจำหน่าย และหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉิน

2. ข้อมูลความเป็นอันตราย

ซึ่งจะช่วยบอกข้อมูลว่าเป็นสารเคมีที่อันตรายหรือไม่ และสารเคมีประเภทใดที่เป็นอันตรายต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม

3. ส่วนประกอบและข้อมูลเกี่ยวกับส่วนผสม

ในรายละเอียดส่วนนี้ จะบอกถึงข้อมูลส่วนผสมของสารเคมี รวมถึงยังบอกปริมาณความเข้มข้นของสารเคมี สัญลักษณ์ประเภทความเป็นอันตราย และรหัสประจำตัวของสารเคมี

4. มาตรการปฐมพยาบาล

ระบุถึงวิธีการปฐมพยาบาลเบื้องต้นในกรณีที่ไม่คาดต้องหรือสัมผัสสารเคมีดังกล่าว

5. มาตรการฉุกเฉิน

ระบุถึงวิธีการดับเพลิง หากเกิดเพลิงไหม้จากสารเคมีขึ้น

6. มาตรการจัดการเมื่อมีการหกรั่วไหล

จะกล่าวถึงการป้องกันเพื่อไม่ให้ได้รับอันตรายในการจัดการสารเคมีที่หกรั่วไหล

7. การใช้และการจัดเก็บ

จะกล่าวถึงวิธีในการใช้สารเคมี ตั้งแต่เรื่องการจัดเก็บ จนถึงมาตรการความปลอดภัยในการใช้

8. การควบคุมการได้รับสัมผัสและการป้องกันส่วนบุคคล

ในส่วนนี้จะอธิบายถึง ปริมาณของสารเคมีที่เราสามารถสัมผัสได้ รวมไปถึงวิธีการป้องกันสารเคมีอีกด้วย

9. สมบัติทางกายภาพและเคมี

ในส่วนนี้จะพูดถึงข้อมูลทั่วของสารเคมี ไปจนถึงข้อมูลทางเคมีของสารเคมีดังกล่าวนี้

10. ความเสถียรและการเกิดปฏิกิริยา

ในส่วนของคุณข้อมูลนี้นั้น จะกล่าวถึงสภาวะที่ควรหลีกเลี่ยง ซึ่งอาจจะนำมาซึ่งปฏิกิริยาที่อันตรายอย่างยิ่ง

11. ข้อมูลด้านพิษวิทยา

ในส่วนนี้ จะเป็นการอธิบายความเป็นอันตรายที่มีต่อสุขภาพภายหลังจากการสัมผัส โดยสามารถจำแนกข้อมูลตามลักษณะและช่องทางการรับสัมผัสสารเข้าสู่ร่างกาย

12. ข้อมูลด้านระบบนิเวศ

ซึ่งจะอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของสารเคมีในสิ่งแวดล้อมและผลกระทบที่อาจจะส่งผลได้ในสิ่งแวดล้อมนั้น ๆ

13. ข้อพิจารณาในการกำจัด

จะกล่าวถึงวิธีการกำจัดสารเคมีอย่างถูกต้องและปลอดภัย

14. ข้อมูลสำหรับการขนส่ง

เป็นข้อมูลที่สำคัญอย่างมาก ซึ่งจะพูดถึงข้อมูลที่ผู้ขนส่งสารเคมีควรจะรู้ หรือใช้ติดต่อสื่อสารกับบริษัทขนส่ง

15. ข้อมูลเกี่ยวกับกฎข้อบังคับ

จะบอกถึงรายละเอียดของข้อมูลทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารเคมีนั้น ๆ

16. ข้อมูลอื่น ๆ

เป็นข้อมูลเกี่ยวกับจัดเตรียม **MSDS** ที่ผู้จัดจำหน่ายได้คัดเลือกและประเมินแล้วว่า เป็นข้อมูลที่มีความสำคัญ และไม่ได้แสดงอยู่ในหัวข้อ 1-15 นั้นเอง

ดังนั้นแล้ว **MSDS** จึงเป็นเอกสารที่บ่งบอกรายละเอียดที่ควรรู้ของสารเคมีทุกประเภท ซึ่งจะช่วยให้เราได้รับความปลอดภัยในการทำงานกับสารเคมีได้ เพราะในเอกสารดังกล่าวนี้จะกล่าวถึงรายละเอียดที่สำคัญอย่างมาก โดยเฉพาะในการขนส่ง ซึ่งเป็นขั้นตอนในการนำอุปกรณ์สารเคมีมาส่งต่อบริษัท จึงถือว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญอย่างมาก และเพราะแบบนี้จึงทำให้ในขั้นตอนการขนส่งเป็นขั้นตอนที่ควรได้รับความปลอดภัยอย่างยิ่ง นั่นจึงทำให้ **MSDS** มีประโยชน์อย่างยิ่งนั่นเอง

กฎระเบียบการปฏิบัติงานเกี่ยวกับสารเคมี

2. สารเคมีควรจัดเก็บในพื้นที่ที่มีอากาศถ่ายเท
สะดวก มีระบบระบายอากาศที่ดี มีแสงสว่าง
เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และมีระบบการล็อกค
ควบคุมการเข้า - ออกพื้นที่

กฎระเบียบการปฏิบัติงานเกี่ยวกับสารเคมี

3. การเก็บสารเคมีต้องแยกเป็นสัดส่วน
หมวดหมู่ แยกระหว่างสารที่อาจทำปฏิกิริยา
ต่อกัน โดยเฉพาะพวกตัวทำละลายไวไฟ

กฎระเบียบการปฏิบัติงานเกี่ยวกับสารเคมี

4. สารเคมีต้องถูกจัดเก็บในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท ไม่พบการชำรุด หรือรั่วซึม และมีระบบการป้องกันสารเคมีไหลออกสู่ภายนอกบริเวณที่จัดเก็บ

กฎระเบียบการปฏิบัติงานเกี่ยวกับสารเคมี

5. ก่อนปฏิบัติงานเกี่ยวกับสารเคมี ผู้ปฏิบัติงานต้อง
ทำการศึกษารายละเอียด และคุณลักษณะของสารเคมี
อันตรายนั้น ๆ ก่อน (ควรอ่านป้าย / ฉลากที่ข้างภาชนะ
บรรจุสารเคมีให้เข้าใจก่อนใช้งาน ซึ่งจะบอกถึงอันตราย
ของสารนั้น ๆ รวมถึงอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล (**PPE**)
ที่ต้องสวมใส่ และวิธีปฐมพยาบาลเมื่อเกิดอุบัติเหตุ

กฎระเบียบการปฏิบัติงานเกี่ยวกับสารเคมี

6. สวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล
(**PPE**) ทุกครั้งในระหว่างการปฏิบัติงาน และ
หากผมยาว ควรเก็บผมให้เรียบร้อยก่อนการ
ปฏิบัติงาน

กฎระเบียบการปฏิบัติงานเกี่ยวกับสารเคมี

7. ก่อนใช้งานควรตรวจสอบสภาพภาชนะบรรจุ
สารเคมีทุกครั้ง ว่ามีรอยร้าว รอยซึม หรือไม่

กฎระเบียบการปฏิบัติงานเกี่ยวกับสารเคมี

8. อย่าผสมสารเคมีโดยไม่รู้วิธีที่ถูกต้อง

(ห้ามเติมน้ำลงในสารเคมีที่มีฤทธิ์เป็นกรด)

(ห้ามผสมกรดในสารตัวทำละลาย หรือผสมกรด
กับด่าง)

กฎระเบียบการปฏิบัติงานเกี่ยวกับสารเคมี

9. ในกรณีที่มีการถ่ายทอดสารเคมีลงภาชนะอื่น
ต้องมีการติดป้ายระบุบ่งชี้ชนิดสารเคมีทุกครั้ง
และอุปกรณ์ที่ใช้ในการถ่ายเทนั้น ต้องมีการแยก
และบ่งชี้ให้ชัดเจน

กฎระเบียบการปฏิบัติงานเกี่ยวกับสารเคมี

10. ต้องทำการลงบันทึกข้อมูลการรับเข้า –
เบิกจ่ายสารเคมีทุกครั้งใน **FM-ENG-033**
(รายการสั่งและใช้สารเคมี) และตรวจ
นับสต็อกคงเหลือเป็นประจำทุกเดือน

กฎระเบียบการปฏิบัติงานเกี่ยวกับสารเคมี

11. ทำความสะอาดบริเวณที่ทำงานทุกครั้ง
หลังเลิกปฏิบัติงาน

12. ภาชนะบรรจุสารเคมีที่ใช้แล้ว หรือวัตถุ
ปนเปื้อนสารเคมี ให้ทิ้งในภาชนะ หรือบริเวณ
ที่จัดไว้เฉพาะเท่านั้น

กฎระเบียบการปฏิบัติงานเกี่ยวกับสารเคมี

13. เมื่อใช้สารเคมี หรือปฏิบัติงานเกี่ยวกับ
สารเคมีเสร็จ ต้องล้างมือและทำความสะอาด
ร่างกายทุกครั้ง ถ้าสารเคมีปนเปื้อนเสื้อผ้า
ให้แยกไปทำความสะอาดโดยเฉพาะ และชำระ
ล้างร่างกายอย่างน้อย 15 นาที

กฎระเบียบการปฏิบัติงานเกี่ยวกับสารเคมี

14. หากเกิดอุบัติเหตุจากสารเคมี ให้ปฏิบัติตามคำแนะนำ
ที่ระบุในเอกสาร **MSDS/SDS** ในกรณีที่เกิดการหก
หรือรั่วไหลของสารเคมี ต้องแจ้งหัวหน้า หรือผู้ที่ผ่าน
การฝึกอบรม และมีความรู้ ความชำนาญมาดำเนินการ
จัดการทันที พร้อมกันผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องออกจากบริเวณนั้น
(ห้ามดำเนินการเองหากยังไม่ผ่านการฝึกอบรม)

กฎระเบียบการปฏิบัติงานเกี่ยวกับสารเคมี

ถ้านำสารเคมีมาใช้อย่างไม่ถูกต้อง
อาจทำให้เกิดเพลิงไหม้ การระเบิด
เป็นอันตรายต่อตา ผิวหนัง อวัยวะต่าง ๆ
ในร่างกาย หรือแม้กระทั่งเสียชีวิตได้

หมายเลขโทรศัพท์ของหน่วยงานต่างๆ ในกรณีเกิดเหตุ

1. สถานีตำรวจภูธรห้วยหิน โทร 032-533400-1 หรือ 191
2. มุลนิธิห้วยหิน โทร 032-528032
3. โรงพยาบาลค่ายธนระรัชต์ โทร 032-622155
4. สถานีดับเพลิงห้วยหิน หรือศูนย์บรรเทาสาธารณณะภัย
โทร 032-511666 หรือ 199
5. โรงพยาบาลห้วยหิน โทร 032-523000 ,032-522406
6. โรงพยาบาลชานเปาโล โทร 032-532576 ,032-532578
7. โรงพยาบาลกรุงเทพ โทร 032-616800 หรือ 1719

ถาม - ตอบ